

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради ДФ 35.725.118
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії **Анастасія СКАКОВСЬКА**, 1991 року народження, громадянка України, освіта вища: у 2014 році закінчила Львівський національний університет імені Івана Франка за спеціальністю «Психологія» та здобула кваліфікацію магістр психології, фізична особа-підприємець, виконала акредитовану міждисциплінарну освітньо-наукову програму «Психологія та менеджмент організації».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 35.725.118, утворена наказом Львівського державного університету внутрішніх справ, Міністерство внутрішніх справ України, м. Львів від 28 лютого 2025 року № 111, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради - В'ячеслава БЛІХАРА, доктора філософських наук, професора, директора навчально-наукового інституту управління, психології та безпеки Львівського державного університету внутрішніх справ

Рецензентів -

Галини ЛЯЛЮК, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри загальної та соціальної психології навчально-наукового інституту управління, психології та безпеки Львівського державного університету внутрішніх справ

Оксани ХРИСТУК, кандидата психологічних наук, доцента, доцента кафедри загальної та соціальної психології навчально-наукового інституту управління, психології та безпеки Львівського державного університету внутрішніх справ

Офіційних опонентів -

Маріанни КОМΠΑНОВИЧ, кандидата психологічних наук, доцента, завідувача кафедри психології та соціально-гуманітарних наук Львівського інституту Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

Наталії ГРЕБІНЬ, кандидата психологічних наук, доцента, доцента кафедри психології філософського факультету Львівського національного університету імені Івана Франка,

на засіданні «29» квітня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузей знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»,

07 «Управління та адміністрування» за спеціальностями 053 «Психологія», 073 «Менеджмент» (міждисциплінарна освітньо-наукова програма «Психологія та менеджмент організації») Анастасії СКАКОВСЬКІЙ на підставі публічного захисту дисертації «Організаційно-психологічні детермінанти страхів у дітей з онкогематологічними захворюваннями в умовах стаціонарного лікування» з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 053 «Психологія».

Дисертацію виконано у Львівському державному університеті внутрішніх справ, Міністерство внутрішніх справ України, м. Львів.

Науковий керівник Галина КАТОЛИК, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри практичної психології навчально-наукового інституту управління, психології та безпеки Львівського державного університету внутрішніх справ.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, який містить науково обґрунтовані теоретичні та практичні результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для досліджуваної галузі знань, та характеризується єдністю змісту, а також точністю викладення матеріалу.

Дисертаційна робота є завершеною науковою працею, у якій вперше визначено організаційно-психологічні детермінанти страхів у дітей з онкогематологічними захворюваннями, розроблено теоретичну модель організаційно психологічних детермінант у дітей з онкогематологічними захворюваннями в умовах стаціонарного лікування. Емпірично встановлено зв'язок між страхами дітей з онкогематологічними захворюваннями та віком дітей, рівнем самооцінки, особливостями переживань негативних почуттів, почуттям провини, рівнем тривожності, уявленням про хворобу, досвідом онкогематологічного захворювання, досвідом сімейної системи, досвідом перебування в лікарні, стосунком з медичним персоналом. Визначено особливості страхів у дітей з онкогематологічними захворюваннями. Поглиблено наукові уявлення про організаційно-психологічні детермінанти страхів у дітей з онкогематологічними захворюваннями в умовах стаціонарного лікування розуміння про особливості страхів у дітей з онкогематологічними хворобами. Набули подальшого розвитку теоретико-методологічні напрацювання проблеми організаційно-психологічних детермінант страхів у дітей молодшого шкільного віку з онкогематологічними захворюваннями в умовах стаціонарного лікування.

Дисертація виконана державною мовою, відповідає Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40, та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а обсяг її основного тексту відповідає вимогам міждисциплінарної освітньо-наукової програми «Психологія та менеджмент організації».

Аспірантка має 16 наукових публікацій за темою дисертації, з них 4 статті у наукових фахових виданнях України категорії «Б» та одноосібний розділ у колективній монографії, зокрема:

1. Скаковська А. В. Теоретичні підходи до вивчення дитячих страхів. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія: Психологічні науки. 2018. № 2. Том 1. С. 113–119.

2. Скаковська А. В. Вивчення домінантних страхів у дітей з онкологічними захворюваннями на різних стадіях лікування. *Психологічні перспективи*. 2020. Вип. 36. С. 189–207. DOI <https://doi.org/10.29038/2227-1376-2020-36-189-207>;

3. Скаковська А. В. Вивчення образу хвороби в малюнках дітей з онкогематологічним діагнозом на різних стадіях лікування з відмінним досвідом хвороби. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія «Психологічна»*. 2024. Вип. 1. С. 60-68. DOI <https://doi.org/10.32782/2311-8458/2024-1-9>;

4. Скаковська А. В. Дослідження медичних страхів у дітей з онкогематологічними захворюваннями в умовах стаціонарного лікування. *Журнал «Перспективи та інновації науки»*. Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина». 2024. Вип. 9 (43). С. 661-671. DOI [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-9\(43\)-661-671](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-9(43)-661-671);

5. Скаковська А. В. Особливості екзистенційних страхів у дітей з онкогематологічними захворюваннями. Екзистенція страху життя і смерті в сучасних реаліях: мультимодальні та мультикультуральні аспекти (теоретичний та психотерапевтичний досвід) : колективна монографія /за заг. ред. Г. Католик. Львів : Видавництво Отців Василян «Місіонер», 2022. 352 с. С. 311-331. (одноосібний розділ у колективній монографії).

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження та рекомендації:

1. В'ячеслав БЛІХАР, доктор філософських наук, професор, директор навчально-наукового інституту управління, психології та безпеки Львівського державного університету внутрішніх справ, який звернув увагу, що:

1) Незважаючи на зазначення ефективності арттерапії для зниження страхів, варто було б розширити висновки щодо програмного компоненту. Наприклад, які конкретно арттерапевтичні методи використовувались, і які з них були найбільш ефективними.

2) Авторка зазначає, що арттерапія не знизилася певних страхів у дітей, що пов'язані зі стаціонаром. Варто додати рекомендації для подальшої роботи в цьому напрямку, розробку додаткових методик, які б компенсували ці недоліки.

2. Галина ЛЯЛЮК, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри загальної та соціальної психології навчально-наукового інституту управління, психології та безпеки Львівського державного університету внутрішніх справ, яка надала позитивну рецензію, та зауважила:

1) У роботі авторкою не деталізовано економічний стан сім'ї дітей з онкогематологічними захворюваннями, адже можливий вплив зовнішніх факторів, таких як економічні аспекти, які можуть впливати на сприйняття страхів дітьми. Це могло б бути важливим доповненням до дослідження.

3) Авторка зазначає, що у процесі емпіричного дослідження страхи вивчалися на різних стадіях лікування, однак не уточнено, які саме стадії лікування мають на увазі.

3. Оксана ХРИСТУК, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної та соціальної психології навчально-наукового інституту управління, психології та безпеки Львівського державного університету внутрішніх справ, яка надала позитивну рецензію та звернула увагу, що:

1) Авторкою одночасно зазначено, що діти з негативним досвідом хвороби мають страхи, але при цьому демонструють позитивне ставлення до лікування та госпіталізації. Це може викликати плутанину, якщо не пояснити, чому виникає таке позитивне ставлення до лікування.

2) доцільно уточнити, чи обмежуються результати дослідження лише онкогематологічними діагнозами, чи вони мають потенціал для застосування в ширшому клінічному контексті.

4. Маріанна КОМΠΑНОВИЧ, кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри психології та соціально-гуманітарних наук Львівського інституту Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом», яка надала позитивний відгук та звернула увагу на наступне:

1) Доцільно було б з огляду на виявлення медичних страхів в дітей з онкогематологічними захворюваннями включити в дослідження організаційний аспект специфіки роботи міждисциплінарної команди супроводу дітей-пацієнтів, що, зокрема, стосується психоедукації медичних працівників та оптимізації шляхів медико-психологічної допомоги.

2) Важливим параметром в дослідженні була б діагностика світоглядних (філософських чи релігійних) переконань які безпосередньо впливають на виникнення, переживання та опрацювання страхів у дітей із онкогематологічними захворюваннями.

5. Наталія ГРЕБІНЬ, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології філософського факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, яка надала позитивний відгук та зауважила:

1) Слід уточнити, якими емпіричними показниками було виміряно «Досвід стосунків дитини із смертю», адже саме за наявністю та відсутністю цього досвіду дітей поділено на дві групи. Принцип поділу описано недостатньо чітко.

2) Враховуючи проблематику, предмет, мету та завдання, вважаємо, що дослідження тільки виграло би, якби авторка застосувала процедуру регресійного аналізу для створення достовірної моделі чинників, які детермінують страхи дітей з онкогематологічними захворюваннями.

Результати відкритого голосування:

